

Turun hovioikeus
Åbo hovrätt
Toimintakertomus vuodelta 2022

Sisällys

1. Johdon katsaus.....	1
1. Ledningens översikt	3
2. Hovioikeuden toiminnan vaikuttavuus	5
3. Hovioikeuden toiminnan tuloksellisuus.....	6
3.1. Toiminnan tehokkuus.....	6
Saapuneiden asioiden ja annettujen ratkaisujen määrien kehitys	6
Pääkäsittelyt.....	8
Jatkokäsittelylupasäännösten soveltaminen	8
Käsittelyaika	9
Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys	10
Valitusluvat ja hovioikeuden ratkaisujen pysyvyys.....	11
3.2. Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.....	12
3.3. Henkilöstö	13
Henkilöstön kehittäminen.....	13
Muutokset viranhaltijoiden osalta.....	13
4. Sisäisen valvonnan arviointi.....	14
5. Hovioikeuden muu toiminta	15
Hallinto.....	15
Lausuntovaliokunnan lausunnot.....	15
Muut lausunnot	15
Hovioikeuden henkilökunnan osallistuminen koko hallinnon alaa koskevaan valtakunnalliseen työhön.....	15
Alioikeuksien tarkastus	16
Koulutus	16
Tuomioistuinharjoittelu	16
Muita tapahtumia ja tilaisuuksia.....	17
Yhteistyö	17
6. Turun hovioikeuden organisaatio	18
Lainkäyttöosastot.....	18
Hovioikeuden presidentti ja hovioikeuden hallinto.....	18
7. Toimintakertomuksen hyväksyminen.....	19

1. Johdon katsaus

Vuoden 2022 toimintaan vaikutti kaikilla yhteiskunnan aloilla edelleen koronapandemia. Ohjeita henkilökunnan ja pääkäsittelyyn osallistuvien suojaamiseksi jouduttiin kiristämään heti istuntokauden alkaessa ja niitä päivitettiin useamman kerran vuoden aikana. Hovioikeuden työsuojelutoimikunta piti kokouksia ja arvioi niissä pandemian kehitystä hovioikeuden toiminnan kannalta. Kaikista varotoimenpiteistä huolimatta pandemia tavoitti lopulta myös osan hovioikeuden henkilökunnasta. Sairauspoissaoloista huolimatta hovioikeuden toimintakyky säilyi koko vuoden ajan hyvänä.

Henkilökunnan kuormittuneisuutta lisäsi osaltaan turvallisuustilanteen merkittävä muutos Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24.2.2022. Sodan alkaminen Euroopassa edellytti hovioikeudeltakin lisäpanostusta varautumisen ja valmiuden suunnitteluun. Viranomaisyhteistyöstä näissä asioissa on tullut pysyvä osa hovioikeuden toimintaa.

Ensimmäinen vierailuryhmä hovioikeudessa voitiin ottaa turvallisesti vastaan huhtikuussa ja seuraava vasta joulukuussa 2022. Myös hovioikeuden sisäiset palaverit pidettiin suurelta osin etäyhteyksillä. Syyttäjien, asianosaisten ja todistajien osallistuminen pääkäsittelyihin etäyhteyksiä käyttäen oli yleistynyt jo edellisenä vuonna.

Sähköisten työtapojen kehittäminen ja niiden kouluttaminen olivat edelleen ajankohtaisia. Hovioikeuden AIPA-työryhmä jatkoi tärkeää työtään ja kokoontui vuoden aikana säännöllisesti. Helmikuussa järjestettiin ns. mini-AIPA-järjestelmän käyttökoulutukset. Lainkäyttöasioiden sähköinen käsittely laajeni pilotoinnista kaikkiin asioihin maaliskuun alusta lukien. AIPA-työryhmän jäsenet laativat lisäksi ohjeita henkilökunnalle asioiden sähköiseen käsittelyyn liittyen.

Merkittävä muutos hovioikeuden hallinnossa koettiin syksyllä, kun hovioikeuden presidentti Kenneth Nygård jäi eläkkeelle 1.9.2022 lukien. Presidentin virkaa 1.9. – 30.11.2022 hoiti hovioikeudenlaamanni, osaston johtaja Asko Nurmi. Hovioikeus sai uuden presidentin 1.12.2022, jolloin muun muassa Turun hovioikeuden esittelijänä ja hovioikeudenneuvoksena ja sittemmin kahden käräjäoikeuden laamannina työskennellyt OTT Pekka Määttä aloitti työnsä. Tuomarikunnassa tapahtui myös muita muutoksia viiden uuden vakinaisen hovioikeudenneuvoksen aloittaessa työnsä. Ilahduttavaa oli huomata, että aiemmin Turun hovioikeudessa työskennelleiden ja sittemmin käräjätuomariksi siirtyneiden mielenkiinto hovioikeudenneuvoksen tehtäviin oli laajasti herännyt.

Hovioikeuden esittelijöiden osalta rekrytointi tasaantui edellisvuoteen verrattuna. Vuoden aikana täytettiin kolme esittelijän virkaa. Määräaikaisten esittelijöiden osalta rekrytointitarve pysyi kuitenkin suurena vakinaisessa virassa olevien sekä kokeneempien määräaikaisten esittelijöiden siirtyessä määräaikaisiin käräjätuomarin tehtäviin.

Hovioikeuden lainkäyttösihteerin virkoja täytettiin vuoden aikana neljä, joista yhteen nimitettiin äidinkielenään ruotsia puhuva henkilö. Kansliahenkilökunnassa oli useita osaaikaisesti työskenteleviä henkilöitä. Hovioikeus paikkasi näin syntynyttä vajeasta rekrytoimalla määräaikaisia lainkäyttösihteereitä. Työtapojen muuttuessa myös kansliahenkilökunnalta edellytettiin yhä laajempaa osaamista ja erityisesti hyviä tietoteknisiä taitoja. Lainkäyttösihteerit osallistuivat lisäksi enenevässä määrin pääkäsittelyihin. Yksi

virastomestarin virka muutettiin lainkäyttösihteerin viraksi ja sen toimenkuvaan sisällytettiin virastomestarin sekä kirjaamo- ja lainkäyttösihteerin tehtäviä. Näin hovioikeus pyrki vastaamaan eri syistä tapahtuviin muutoksiin kansliahenkilökunnan toimenkuvissa. Tulevaisuudessa näiden muutosten määrä ei todennäköisesti tule vähenemään.

Hovioikeuden kirjaamossa työpainetta lisäsivät käräjäoikeuksien eri järjestelmissä käsiteltyjen asioiden erilaiset käytänteet asioiden siirtyessä hovioikeuden käsiteltäväksi sekä runsaat ja laajat tietopyynnöt. Hovioikeuden hallintoa työllisti lähes koko vuoden hallinnollisten asioiden sähköiseen käsittelyyn (HILDA) valmistautuminen. Turun hovioikeus täyttää 400 vuotta vuonna 2023. Juhlavuotta valmisteleva toimikunta kokoontui etenkin syksyllä yhä useammin.

Syksyn 2022 tulosneuvotteluissa sovittiin Tuomioistuinviraston kanssa tulostavoitteen alentamisesta. Sinnikkäällä työllä hovioikeus ylitti korjatun tulostavoitteen yli 70 asialla. Siitä huolimatta antamatta olevien asioiden määrä nousi 26 asialla edellisvuoteen verrattuna ja myös yli vuoden vireillä olevien asioiden määrä kasvoi jonkin verran.

Turun hovioikeuden toiminta lukuina kuvataan tarkemmin jäljempänä tässä kertomuksessa. Yleisellä tasolla voidaan kuitenkin todeta, että hovioikeuksiin saapuneiden asioiden määrä väheni vuoteen 2021 verrattuna runsaalla 300 asialla, josta Turun hovioikeuden osuus oli noin 80 asiaa.

Tuomioistuinlain 9 luvun 4 §:n 1 momentin nojalla tuomari on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään laintuntemustaan, oikeudellista osaamistaan ja ammattitaitoaan. Elinikäinen oppiminen koskee koko hovioikeuden henkilökuntaa. Vuoden 2022 aikana hovioikeudessa hyödynnettiin koulutuksissa laajasti etä- ja verkko-opiskelua, mutta myös lähikoulutustilaisuuksia järjestettiin hovioikeuden toimitiloissa sekä yhteistyössä Turun yliopiston ja Helsingin -stipendirahtostösaatiön kanssa Varsinais-Suomen käräjäoikeudessa.

Hovioikeus on vuonna 2022 vallinneissa poikkeuksellisissa olosuhteissa saavuttanut hyvän tuloksen. Tämä on edellyttänyt koko henkilökunnalta kiitettävää venymistä. Esitämme hovioikeuden puolesta lisäksi kiitokset hyvästä yhteistyöstä hovioikeuden tuomiopiirin käräjäoikeuksille ja kaikille sidosryhmille.

Turun hovioikeuden johtoryhmä

1. Ledningens översikt

Coronapandemin påverkade alltså verksamheten inom samtliga samhällssektorer 2022. Genast i början av sessionsperioden var vi tvungna att strama åt anvisningarna för att skydda personalen och deltagarna i huvudförhandlingen och anvisningarna uppdaterades flera gånger under året. Hovrättens arbetarskyddskommission sammanträdde flera gånger för att ur hovrättens perspektiv göra bedömningar av hur pandemin utvecklas. Trots alla de vidtagna försiktighetsåtgärderna nådde pandemin slutligen också en del av vår personal. Trots sjukfrånvaron var hovrättens funktionsförmåga under hela året bra.

Den betydande förändringen i säkerhetsläget när Ryssland anföll Ukraina 24.2.2022 ökade också för sin del belastningen på personalen. Det faktum att ett krig brutit ut i Europa krävde också vid hovrätten tilläggssatsningar på planeringen av beredskapen och förutseendet. Genom myndighetssamarbetet har dessa frågor blivit en permanent del av hovrättens verksamhet.

Vid hovrätten kunde vi på ett tryggt sätt ta emot den första gruppen besökare i april och den följande gruppen först i december 2022. Likaså hölls största delen av hovrättens interna möten med distansuppkoppling. Redan året innan hade det blivit vanligare att åklagarna, parterna och vittnena deltog i huvudförhandlingen med distansuppkoppling.

Utveckling av elektroniska arbetsmetoder och utbildning i dessa var fortfarande aktuellt. Hovrättens AIPA-arbetsgrupp fortsatte med sitt viktiga arbete och sammanträdde regelbundet under året. En utbildning i användningen av det s.k. mini-AIPA-systemet arrangerades i februari. Från och med början av mars utvidgades den elektroniska behandlingen av rättskipningsärenden från pilotprojektet till samtliga ärenden. Medlemmarna i AIPA-arbetsgruppen utarbetade dessutom anvisningar för personalen i anknytning till den elektroniska behandlingen av ärenden.

På hösten upplevde vi en viktig förändring i hovrättens förvaltning när hovrättspresident Kenneth Nygård gick i pension 1.9.2022. Under perioden 1.9 – 30.11.2022 skötte hovrättslagman, avdelningschef Asko Nurmi presidentämbetet. Hovrätten fick en ny president 1.12.2022, när juris doktor Pekka Määttä, som arbetat vid Åbo hovrätt som bland annat föredragande och hovrättsråd och därefter som lagman vid två tingsrätter, inledde sitt arbete. I och med att fem nya fast anställda hovrättsråd inledde sitt arbete skedde det även andra ändringar inom domarkåren. Det var glädjande att notera att personer som tidigare arbetat vid Åbo hovrätt och sedermera övergått att arbeta som tingsdomare nu på bred front hade blivit intresserade av hovrättens uppgifter.

Jämfört med året innan blev det balans i rekryteringen av föredragande vid hovrätten. Under året besattes tre tjänster för föredragande. Eftersom föredragande med fasta tjänster samt mera erfarna föredragande med tidsbundna tjänster övergick till tidsbundna uppgifter som tingsdomare var rekryteringsbehovet för tidsbundna tjänster som föredragande fortfarande stort.

Under året besattes fyra tjänster för hovrättens rättskipningssekreterare och till en av dessa tjänster utsågs en person med svenska som modersmål. Det fanns flera personer som arbetar deltid bland kanslipersonalen. Den brist som uppstod till följd av detta kompletterade hovrätten genom att rekrytera rättskipningssekreterare med tidsbundna avtal. När arbetsmetoderna ändrades krävdes det allt större kompetens och i synnerhet goda datatekniska kunskaper också av kanslipersonalen. Rättskipningssekreterarna deltar dessutom i allt högre grad i

huvudförhandlingarna. En av tjänsterna som expeditionsvakt ändrades till en tjänst som rättskipningssekreterare och i befattningsbeskrivningen inkluderades både expeditionsvaktsuppgifter och uppgifter som registratorskontors- och rättskipningssekreterare. Hovrätten strävade på detta sätt efter att reagera på de förändringar i befattningsbeskrivningarna för kanslipersonalen som sker av olika orsaker. Det är inte sannolikt att mängden sådana ändringar minskar i framtiden.

Olika praxis för behandlingen av de ärenden som hanterats i tingsrätternas olika system vid överföringen av ärendena till hovrätten för behandling samt talrika och omfattande begäran om uppgifter ökade arbetsbördan på hovrättens registratorskontor. Under så gott som hela året sysselsatte beredningen av den elektroniska behandlingen av administrativa ärenden (HILDA) hovrättens administration. Åbo hovrätt fyller 400 år 2023. I synnerhet under hösten sammanträdde jubileumsårets beredningskommitté allt oftare.

I samband med resultatförhandlingarna hösten 2022 kom hovrätten med Domstolsverket överens om en sänkning av resultatmålen. Genom ihärdigt arbete överskred hovrätten det justerade resultatmålet med mera än 70 ärenden. Trots det ökade antalet ogivna ärenden med 26 stycken och även antalet ärenden som varit anhängiga längre än ett år ökade något.

Åbo hovrätts verksamhet i siffror beskrivs närmare senare i denna berättelse. På ett allmänt plan kan det dock konstateras att antalet ärenden som inkom till hovrätterna minskade med 300 ärenden jämfört med 2021 och av detta var Åbo hovrätts andel cirka 80 ärenden.

Enligt 9 kap. 4 § 1 mom. i domstolagen ska domarna upprätthålla och utveckla sin lagkunskap, sitt juridiska kunnande och sin yrkesskicklighet. Livslångt lärande gäller hela personalen vid hovrätten. I utbildningarna under 2022 utnyttjade personalen vid hovrätten i stor omfattning distans- och nätstudier, men närutbildningar arrangerades också i hovrättens verksamhetsutrymmen samt vid Egentliga Finlands tingsrätt i samarbete med Åbo universitet och Heldts stipendiefondsstiftelse.

Under de exceptionella omständigheter som rådde 2022 lyckades hovrätten uppnå ett gott resultat. Detta här har krävt lovvärd flexibilitet av hela personalen. För hovrättens räkning riktar vi dessutom ett tack för gott samarbete till tingsrätterna inom hovrättens domkrets och samtliga intressentgrupper.

Ledningsgruppen för Åbo hovrätt

2. Hovioikeuden toiminnan vaikuttavuus

Tuomioistuinten ja siten myös hovioikeuden tehtävänä voidaan sanoa olevan oikeus- ja yhteiskuntarauhan turvaaminen. Hovioikeuden on ratkaistava sen tutkittavaksi saatetut riita- ja rikosasiat oikein. Hovioikeuden on lisäksi huolehdittava siitä, että sen toimintatavat ja hovioikeudessa noudatettava menettely täyttää oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimukset. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että hovioikeus toimii tehokkaasti, toimintavuoden aikana on ratkaistava riittävä määrä asioita kohtuullisessa ajassa ja että asianosaisia, heidän asiamiehiään ja muita hovioikeusprosessissa esiintyviä henkilöitä kohdellaan asianmukaisella tavalla. Hyvään hallintoon sisältyvän palveluperiaatteen mukaisesti hovioikeudessa asioivien on saatava mahdollisimman laadukasta palvelua.

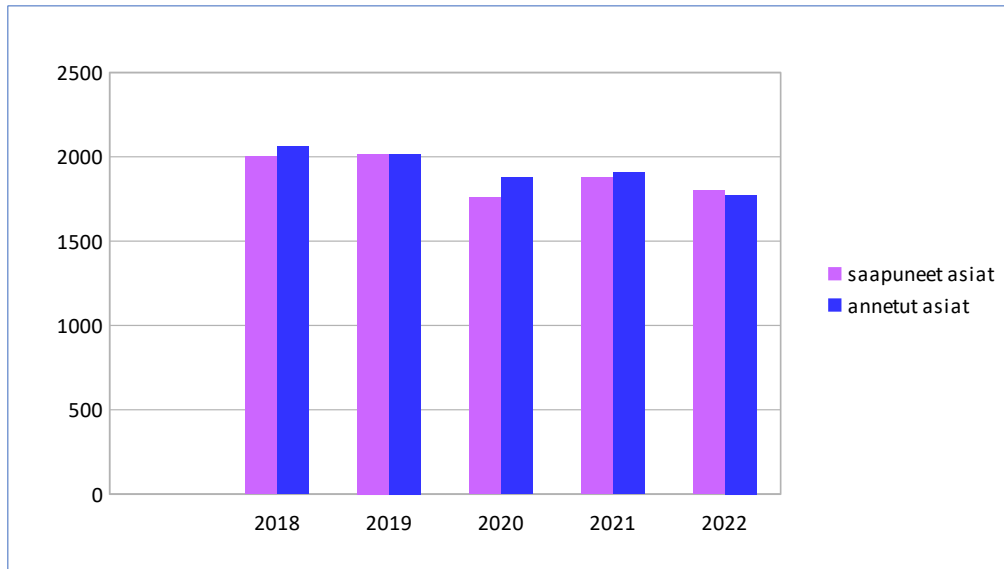
Hovioikeuden käytettävissä ei ole tietoa siitä, miten sen toiminnan onnistumista voidaan arvioida kaikissa edellisessä kappaleessa mainituissa asioissa. Hovioikeudessa ei esimerkiksi ole tehty tutkimusta siitä, millaista asianosaisten tai heidän asianajajiensa kohtelu on ollut ja miten hyvin hovioikeudessa asioineita henkilöitä on palveltu. Hovioikeuden käytettävissä olevat tiedot kuvaavat paremmin toiminnallista tehokkuutta ja tuottavuutta kuin toiminnan suoranaista yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Hovioikeuden toiminnan vaikuttavuutta voidaan arvioida seuraavassa jaksossa - Hovioikeuden toiminnan tuloksellisuus - olevien tietojen perusteella. Erityisesti viitataan tulostavoitteen saavuttamista, ratkaistujen asioiden lukumäärää, käsittelyaikoja, käräjäoikeuksien tuomioiden muuttumista hovioikeudessa sekä valituslupahakemusten määrää ja hovioikeuden tuomioiden muuttumista korkeimmassa oikeudessa koskeviin tietoihin.

3. Hovioikeuden toiminnan tuloksellisuus

3.1. Toiminnan tehokkuus

Saapuneiden asioiden ja annettujen ratkaisujen määrien kehitys

Vuosina 2018-2022 saapuneiden asioiden, annettujen ratkaisujen ja siirtyneiden asioiden toteutuneiden määrien vertailu tavoitteeksi asetettuihin lukuihin. Vuodelle 2022 sovitun suunnitelman tavoitteita on alennettu vuoden 2023 tulosneuvotteluiden yhteydessä (Covid-19 -epidemiasta johtuen).

	Saapuneet asiat		Annetut ratkaisut		Siirtyneet asiat	
	tavoite	toteutunut	tavoite	toteutunut	tavoite	toteutunut
2022	1 800	1 799	1 700	1 774	936	956
2021	1 950	1 875	1 900	1 905	979	930
2020	1 750	1 761	1 850	1 875	879	959
2019	1 950	2 017	2 000	2 016	1 237	1 079
2018	2 300	2 000	2 150	2 060	1 345	1 078

Saapuneiden asioiden jakauma vuosina 2018-2022:

Saapuneet asiat	2018	2019	2020	2021	2022
- riita	466	549	435	471	428
- rikos	1 405	1 334	1 204	1 281	1 262
- muut (ulosotto-, hakemus ym.)	129	134	122	123	109
Yhteensä	2 000	2 017	1 761	1 875	1 799

Hovioikeuteen vuonna 2022 saapuneista asioista rikosjuttuja oli 70,1 % ja riita-asioita 23,8 %. Vuoteen 2021 verrattuna saapuneiden rikosasioiden prosentuaalisessa osuudessa oli hienoista nousua riita-asioiden osuuden hieman laskiessa.

Saapuneet asiat tuomioistuimittain ja asiaryhmittäin vuonna 2022.

E = virkasyyteasia

H = hakemusasia

R = rikosasia

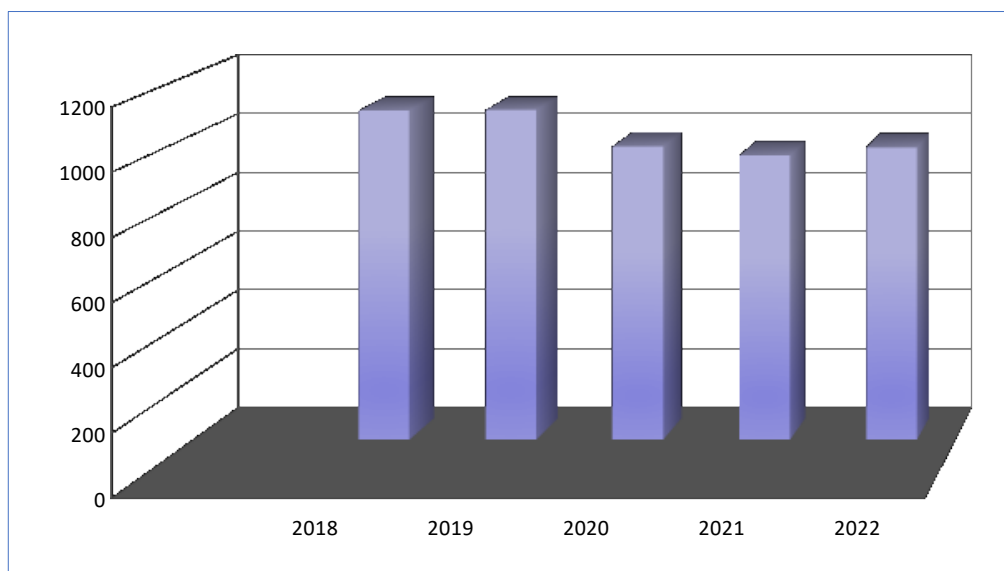
S = siviiliasia

U = ulosottoasia

	E	H	R	S	U	Yht
Kanta-Hämeen kärjäoikeus	-	7	139	64	-	210
Pirkanmaan kärjäoikeus	-	18	661	161	13	853
Turun hovioikeus	-	30	-	-	-	30
Varsinais-Suomen kärjäoikeus	-	11	433	183	17	644
Ålands tingsrätt	-	3	29	20	2	54
Muita	1	7	-	-	-	8
Kaikkiaan	1	76	1 262	428	32	1 799

Hovioikeuteen saapuneista asioista Pirkanmaan kärjäoikeudesta tulleita oli 47,4 prosenttia ja Varsinais-Suomen kärjäoikeudesta 35,8 prosenttia. Ruotsinkielisiä asioita saapui 64 kappaletta eli 3,6 prosenttia hovioikeuteen tulleista asioista.

Vuoden lopussa antamatta olevien asioiden määrän kehittyminen vuosina 2018-2022:

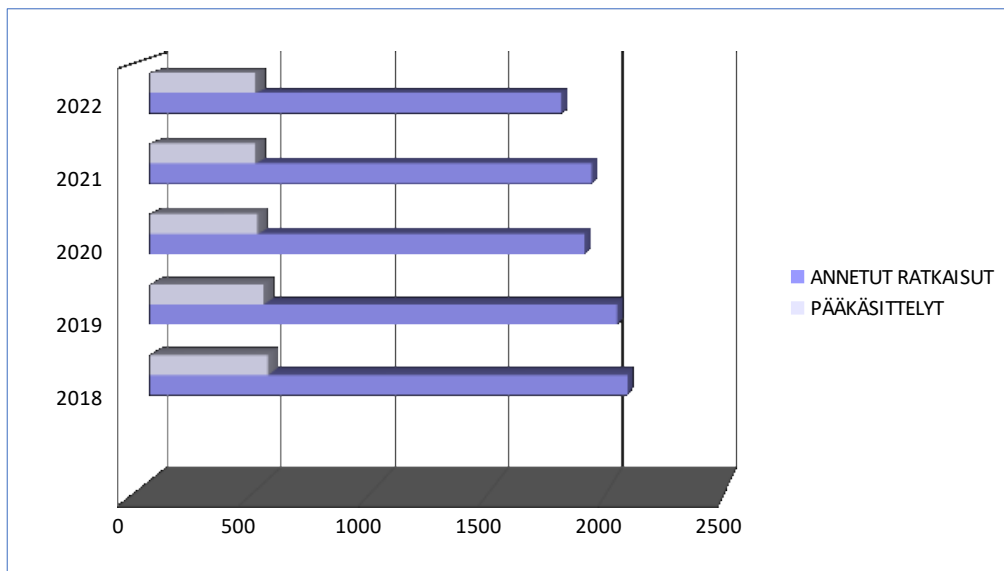
Pääkäsittelyt

Esittelystä ja pääkäsittelyssä ratkaistujen asioiden määrät sekä pääkäsittelyihin käytetyt tunnit vuosina 2018-2022:

Ratkaistu	2018	2019	2020	2021	2022
- esittelystä	1 548	1 544	1 404	1 451	1 320
- pääkäsittelyssä	512	472	470	454	454
- annettu ratkaisuja	2 060	2 016	1 875	1 905	1 774
Pääkäsittelyjen aika (h)	1 930	2 095	1 674	2 065	2 031

Annetuista asioista pääkäsittelyssä ratkaistiin kertomusvuonna 25,6 %. Matkakäräjillä ratkaistiin 10 asiaa.

Pääkäsittelyiden ja annettujen ratkaisujen suhde vuosina 2018-2022:

Jatkokäsittelylupasäännösten soveltaminen

Jatkokäsittelylupasäännösten soveltaminen annetuissa asioissa vuonna 2022:

Jatkokäsittelylupasäännökset soveltuneet kokonaan tai osittain	Jatkokäsittelylupasäännökset eivät ole soveltuneet	Lupa eväty
1448	303	687

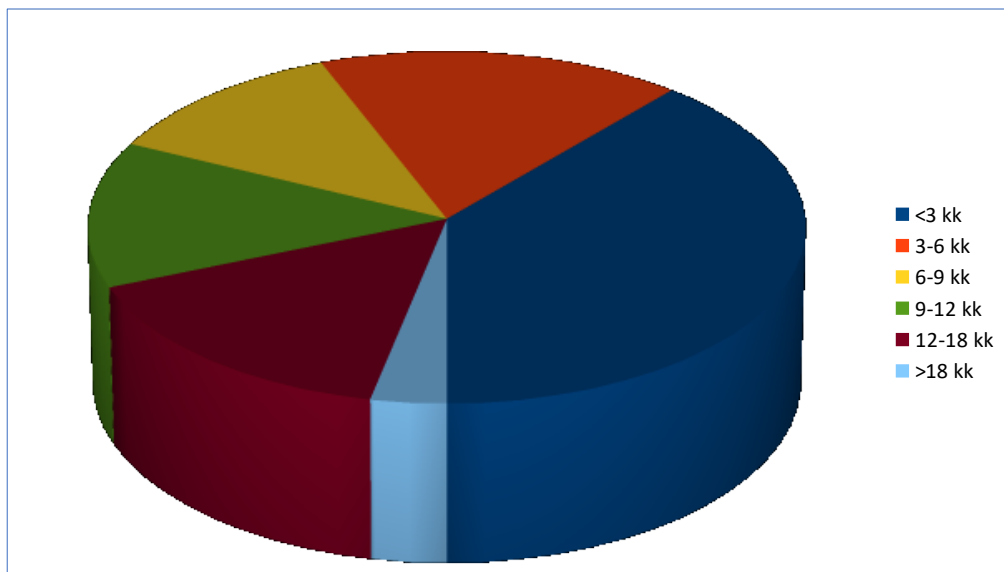
Käsittelyaika

Tavoitteena oli, että esittelystä ratkaistavien asioiden keskimääräinen käsittelyaika on 4,6 kuukautta (toteutunut 4,8). Asioissa, joissa ei myönnetä jatkokäsittelylupaa, hovioikeuden tavoitteena oli, että keskimääräinen käsittelyaika on 2,0 kuukautta (toteutunut 2,4). Pääkäsittelyssä ratkaistavien asioiden osalta hovioikeuden tavoitteena oli, että keskimääräinen käsittelyaika on 12,2 kuukautta (toteutunut 12,1).

Asioiden keskimääräinen käsittelyaika asiaryhmittäin vuosina 2018-2022:

Diaari-ryhmä	kpl	Keskimääräinen käsittelyaika
2022		
E	1	5,4 kk
H	74	3,3 kk
R	1 203	6,6 kk
S	463	7,6 kk
U	33	3,9 kk
Yhteensä	1 774	6,7 kk
2021		
E	5	6,9 kk
H	67	3,6 kk
R	1 318	6,7 kk
S	453	6,6 kk
U	62	4,4 kk
Yhteensä	1 905	6,5 kk
2020		
E	2	1,3 kk
H	69	3,3 kk
R	1 307	7,4 kk
S	451	7,7 kk
U	46	3,3 kk
Yhteensä	1 875	7,2 kk
2019		
E	1	7,0 kk
H	70	3,4 kk
R	1 346	6,5 kk
S	540	6,3 kk
U	59	3,4 kk
Yhteensä	2 016	6,3 kk
2018		
E	0	
H	66	3,6 kk
R	1 402	6,2 kk
S	519	6,9 kk
U	73	3,3 kk
Yhteensä	2 060	6,2 kk

Asioiden keskimääräinen käsittelyaika havainnollistettuna (vuosi 2022):

Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys

Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys vuonna 2022 annetuista ratkaisuista ratkaisustunnoittain:

Esittelyasioissa käräjäoikeuden ratkaisua on muutettu perustelujen ja lopputuloksen osalta 16,1 %:ssa, ei ole muutettu tai muutettu vain perusteluja 15,1 %:ssa ja jatkokäsittelylupaa ei ole myönnetty 52,0 %:ssa asioista. Käräjäoikeuteen on palautettu uudelleenkäsiteltäväksi 2,4 % asioista.

Pääkäsittelyasioissa käräjäoikeuden ratkaisua on muutettu 47,6 %:ssa, ei ole muutettu tai muutettu vain perusteluja 43,7 %:ssa asioista.

Muita ratkaisun lopputuloksia ovat mm. ”tutkimatta”, ”vahvistettu sovinto” ja ”jäänyt sillensä”. Näiden prosentuaalinen osuus on vähäinen.

Valitusluvat ja hovioikeuden ratkaisujen pysyvyys

Korkein oikeus on vuonna 2022 antanut valitusluvan 26 hovioikeuden ratkaisemassa asiassa. Valituslupahakemuksia on hylätty 318. Kertomusvuonna korkein oikeus on antanut ratkaisun 25 asiassa. Hovioikeuden ratkaisu on muutettu 3 asiassa, kumottu 8 asiassa, kumottu ja palautettu hovioikeuden tutkittavaksi 6 asiassa. Hovioikeuden ratkaisua ei ole muutettu 8 asiassa.

Korkeimmalle oikeudelle tehdyt valituslupapyyntö vuosina 2018-2022 Turun hovioikeuden osalta:

Rikos (R) ja riita (S)

	Annetut asiat	Valituslupaa pyydetty	Osuus annetuista
2022			
R	1 203	178	14,8%
S	463	120	25,9%
Muut	108	19	17,6%
Yhteensä	1 774	317	17,9%
2021			
R	1 318	210	15,9%
S	453	140	30,9%
Muut	134	37	27,6%
Yhteensä	1 905	387	20,3%
2020			
R	1 307	163	12,5%
S	451	107	23,7%
Muut	117	17	14,5%
Yhteensä	1 875	287	15,3%
2019			
R	1 346	206	15,3%
S	540	133	24,6%
Muut	130	37	28,5%
Yhteensä	2 016	376	18,7%
2018			
R	1 401	227	16,2%
S	520	134	25,8%
Muut	139	36	25,9%
Yhteensä	2 060	397	19,3%

3.2. Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Hovioikeuden toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus vuosina 2018-2022:

	2018	2019	2020	2021	2022
Toimintamenomääräraha (€)					
myönnetty	8 125 000	7 716 200	8 169 000	7 331 597	7 573 346
siirtyneet ed. vuodelta	166 061	464 846	183 634	302 912	100 707
käytetty	7 826 215	7 997 412	8 049 722	7 533 802	7 513 174
siirtyneet seur. vuodelle	464 846	183 634	302 912	100 707	160 879
Henkilöstömäärä (htv)	96,7	96,8	98,7	100,2	96,8
Annetut asiat	2 060	2 016	1 875	1 905	1 774
Taloudellisuus*					
tavoite	1 629	1 706	1 709	1 685	1 720
toteutunut	1 722	1 874	1 933	1 965	1 869
Tuottavuus*					
tavoite	51	49	49	44	45
toteutunut	47	44	42	43	42

*)

Taloudellisuus = toimintamenot/työmäärä

Tuottavuus = työmäärä / htv

Laskennan perusteena on työmäärä, jossa on otettu painokertoimien avulla huomioon asiaryhmien välinen työmääräero.

3.3. Henkilöstö

Hovioikeudessa on 37 tuomarin virkaa, 6 asessorin virkaa, 22 esittelijän virkaa, kansliapäällikön virka sekä 31 eri virkanimikkeillä toimivaa kansliahenkilökunnan virkamiestä.

Hovioikeuden henkilöstöllä on ollut käytössä ePassi, johon sisältyy liikunta- ja kulttuurietu sekä lounasetu. Kertomusvuonna järjestettiin muun muassa kansliahenkilökuntapäivä, virkistyspäivä sekä pikkujoulujuhla.

Henkilöstön kehittäminen

Koulutusyhteistyö Turun yliopiston kanssa on jatkunut. Hovioikeus järjestää ruotsin kielen opetusta henkilökunnalle. Lainkäyttöhenkilökunta osallistuu myös Heldtin stipendirahastosäätiön järjestämiin koulutuksiin yhdessä Varsinais-Suomen käräjäoikeuden kanssa sekä Turun yliopiston ja oikeusministeriön järjestämiin täydennyskoulutuksiin.

Muutokset viranhaltijoiden osalta

Kertomusvuonna on jäänyt eläkkeelle hovioikeuden presidentti ja 2 lainkäyttösihteeriä. Muihin tehtäviin siirtyi hovioikeuden esittelijöistä 2 ja kansliahenkilökunnasta 1 henkilö.

Hovioikeuteen nimitettiin loppuvuodesta 2022 uusi presidentti.

Vakinaisiin hovioikeudenneuvoksen virkoihin nimitettiin 5 tuomaria.

Tuomarikoulutettavia asessoreita hovioikeuteen nimitettiin 2 henkilöä.

Vakinaisiin esittelijän virkoihin nimitettiin 3 hovioikeuden esittelijää.

Kansliahenkilökunnan virkoihin nimitettiin 4 lainkäyttösihteeriä.

4. Sisäisen valvonnan arviointi

Virastot vastaavat itse toimintaansa koskevasta sisäisestä valvonnasta.

Hovioikeuden sisäiseen valvontaan osallistuu yleisesti ottaen hovioikeuden koko organisaatio. Valvonnan keinoja ovat muun muassa tarkoituksenmukaisten toimintamenetelmien ja asianmukaisen työnjaon omaksuminen, määrärahojen käytön kontrollointi, tulostavoitteen toteutumisen, asioiden käsittelyn etenemisen ja käsittelyaikojen seuraaminen sekä koulutus ja tiedonkulku. Yksittäiset lainkäyttöratkaisut ovat sidottuja lakiin ja päätökset tehdään voimassa olevia säännöksiä noudattaen. Hovioikeuden toiminta, toimintatavat ja hallinnolliset menettelyt perustuvat niitä koskeviin säädöksiin, hovioikeuden työjärjestykseen ja sisäisiin ohjeisiin. Talouden laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistamiseksi hovioikeus noudattaa Tuomioistuinlaitoksen taloussääntöä.

Tulosneuvottelut käydään Tuomioistuinviraston kanssa. Tulostavoite jaetaan osastoille ja sen toteutumista seurataan. Tulostavoitteen toteutumista valvoo presidentti ja sitä seurataan johtoryhmässä sekä osastojen kokouksissa. Hovioikeus valvoo lisäksi jatkuvasti työtilanteen kehittymistä. Erityistä huomiota on kiinnitetty vanhoihin, yli vuoden vireillä olleisiin asioihin. Budjettineuvottelujen yhteydessä hovioikeus suorittaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arvioinnin, joka toimitetaan Tuomioistuinvirastolle. Kansliapäällikkö laati vastauksen yhdessä johtoryhmän kanssa.

Hovioikeuden presidentti, osaston johtajat, osaston apulaisjohtajat, kansliapäällikkö ja lähiesimiehet seuraavat henkilökunnan toimintaa. Kukin työntekijä vastaa toimenkuvansa sekä tulos- ja kehityskeskusteluissa sovittujen tavoitteiden mukaisesti työnsä tuloksellisuudesta ja laadusta.

Hovioikeudessa toimii tietoturvyöryhmä, johon tietosuojavastaavan ja kansliapäällikön lisäksi osallistuu kirjaaja, arkistonhoitaja ja virastomestari/ICT-yhdyshenkilö virkansa puolesta sekä hovioikeuden asessori ja lainkäyttösihteeri.

Hovioikeuden johdon käsityksen mukaan viraston sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti ja riittävästi.

5. Hovioikeuden muu toiminta

Hallinto

Johtoryhmä kokoontui 14 kertaa.

Lausuntovaliokunnan lausunnot

Lausuntovaliokunta antoi 11 lausuntoa hovioikeuspiirin tuomarin virkojen täyttämisestä.

Muut lausunnot

Hovioikeus antoi kertomusvuonna lausunnon seuraavista asioista:

- Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle arkistolain ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamisesta (VN/23654/2021)
- Lausuntopyyntö mietinnöistä koskien yhdenvertaisuuslain osittaisuudistusta (VN/3528/2021)
- Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi Oikeusrekisterikeskuksen sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteristä sekä siihen liittyviksi laeiksi (VN/6884/2021)
- Tuomioistuinviraston lausuntopyyntö tuomioistuinten taloudellisten mittareiden kehittämistä käsittelevän työryhmän väliraportista (TIV/983/2021)
- Tuomioistuinviraston lausuntopyyntö eräiden palkkioiden päivittämistarpeista (TIV/963/2022)

Hovioikeuden henkilökunnan osallistuminen koko hallinnon alaa koskevaan valtakunnalliseen työhön

- Hovioikeudenlaamanni toimi varapuheenjohtajana Tuomioistuinviraston johtokunnassa, jäsenenä tuomioistuinlaitoksen strategiatyöryhmän ohjausryhmässä sekä varajäsenenä tuomarinalautakunnassa.
- Hovioikeuden osaston johtaja toimi varapuheenjohtajana Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivassa valvontalautakunnassa.
- Hovioikeuden osaston apulaisjohtaja toimi Euroopan neuvoston toimielimen CCJE:n jäsenenä.
- Hovioikeuden jäsen toimi varajäsenenä tuomarinkoulutuslautakunnassa sekä esitutkinnan ja rikosprosessin sujuvoittamistyöryhmässä
- Hovioikeuden jäsen osallistui rikosasioiden Euroopan oikeudellisen verkoston yhteistyöhön (EJN)
- Kaksi hovioikeuden jäsentä toimi todistetallennusuudistuksen koulutusryhmässä
- Kansliapäällikkö toimi jäsenenä Tuomioistuinviraston riskienhallinnan verkostossa ja AIPA henkilöstörakennetyöryhmässä.
- Hallintosihteeri toimi jäsenenä oikeuslaitoksen yleisen sopimusalan arviointi- ja kehittämisryhmässä.
- Informaatikko toimi projektipäällikkönä hallinnon alan kirjastojärjestelmän uusimishankkeessa sekä sihteerinä oikeusministeriön hallinnon alan tietopalvelutyöryhmässä.

Alioikeuksien tarkastus

Alioikeuksien tarkastajana toimi hovioikeuden esittelijä ja tarkastukseen osallistui osaston johtaja. Tarkastus suoritettiin vuonna 2022 Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa ja Pirkanmaan kärjäoikeudessa. Alioikeuksien tarkastuksesta on laadittu erillinen kertomus.

Koulutus

- Työoikeus. Haastaako sosiaalinen media työntekijän työsuhteturvan? OTT Jaana Paanetoja, (Heldt-säätiön rahoittama koulutus), 28.1.2022
- Rangaistuksen määräämisen perusteleminen. OTT Heikki Kemppinen, 11.2.2022
- Osakeyhtiön yhtiökokouksen päätöksen moittiminen. OTT, VTM Veikko Vahtera, 7.3.2022
- Lastensuojeluasioiden käsittely hallinto-oikeudessa erityisesti lapsen kiireellisen sijoituksen ja huostaanoton näkökulmasta. Hallinto-oikeustuomarit Katja Sorsimo ja Kati Niemi, 11.3.2022 (Heldt)
- Tuomioiden täytäntöönpanosta ulosottolaitoksessa. Kihlakunnanvouti Ulla Pekkinen, 17.3.2022
- Turvallisuuskoulutusta 6.6.2022
- Vapausrangaistusten täytäntöönpano. Hovioikeuden ma esittelijä Tuomas Vesterbacka, 13.9.2022
- Tietoisku EJN-verkostosta ja rajat ylittävistä siviili- ja kauppaoikeudesta. Oikeusministeriöstä Salla Hyvönen ja Mimmu Rättilä sekä kärjätuomari Elisa Savolainen, 23.9.2022
- Työsuojelupäivä 28.9.2022
- Vastaajan selitystaakka rikosasioissa. OTT Juhana Riekkinen, 30.9.2022
- Mitä annettavaa välimiesmenettelyn opeilla olisi oikeudenkäynneille? Prosessioikeusyhdistyksen seminaari, 3.10.2022
- Opastus muistion laatimisesta. Hovioikeudenneuvos Jussi Virtanen, 17.10.2022
- Arkistokoulutusta osastokanslioille. Kirjaaja Katri Snellman, 1.11.2022
- Asiantuntijatodistelu kiinteistöriidassa. Professorit Mia Hoffrén ja Mikko Vuorenpää., 4.11.2022
- Koulutusta rangaistuksen määräämisestä huumausaineiden osalta. Erikoissyöttäjä Anna-Riikka Ruuth ja kärjätuomari Elisa Savolainen, 2.12.2022

Osa yllä mainituista koulutuksista on Varsinais-Suomen kärjäoikeuden Heldtin stipendirahastosäätiön turvin järjestettyä koulutusta ja osa Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan järjestämää täydennyskoulutusta.

Asessorit osallistuvat heidän koulutusohjelmaansa sisältyviin koulutuksiin Helsingissä. Asessorien tutortuomarit saavat myös koulutusta tehtävänsä.

Tuomioistuinharjoittelu

Vuonna 2022 puolet tuomioistuinharjoittelustaan suoritti hovioikeudessa kaksi kärjänotaaria.

Muita tapahtumia ja tilaisuuksia

- Hovioikeuspiirin päällikkötuomareiden tapaaminen 28.1.2022
- Tulosjuhlat 11.3.2022
- Virastomestaripäivät 7.-8.4.2022
- Vappuetkot 29.4.2022
- Turvallisuuspäivä 13.5.2022
- Suomen tuomariliitto ry:n vuosikokous 13.-14.5.2022
- Prosessiristeily 19.-20.5.2022
- Kansliahenkilökuntailtapäivä 20.5.2022
- Virastopäällikköpäivät 13.-14.6.2022
- Valtionhallinnon harjoittelijoille suunnattu hovioikeuden toiminnan esittely, HowSpace-esittely 15.8.2022
- Tuomioistuincup-jalkapalloturnaus 26.8.2022
- Hovioikeuspiirin päällikkötuomareiden tapaaminen 30.8.2022
- Presidentin läksiäiset 31.8.2022
- Oikeuslaitospäivä 2.9.2022
- Virkistyspäivä 17.9.2022
- EJTN-vaihtoviikko 3.-7.10.2022
- Tuomaripäivä 14.10.2022
- Tulosneuvottelut 26.10.2022
- TAISTO-22, digitaalisen turvallisuuden harjoitus 3.11.2022
- Pikkujoulut 2.12.2022
- Lucia-kulkue ja joulupuuro 13.12.2022
- Joulukirkko 20.12.2022

Yhteistyö

Lakimiesharjoittelua jatkettiin yhteistyössä Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan kanssa. Tiedekunnan opiskelijat voivat suorittaa hovioikeudessa kuukauden pituisen harjoittelujakson, jolloin heitä perehdytetään käytännön lakimiestehtäviin. Opiskelijat voivat sisällyttää harjoittelunsa tiedekunnan opintojaksoihin ja osaksi korkeakoulututkintoaan.

6. Turun hovioikeuden organisaatio

Lainkäyttöosastot

Hovioikeus toimii osastoihin jakautuneena. Lainkäyttöasiat sekä muutoksenhakua ja ylimääräistä muutoksenhakua oikeushallintoasioissa koskevat asiat käsitellään ja ratkaistaan osastojen istunnoissa. Turun hovioikeudessa on kaksi osastoa. Kumpaakin osastoa johtaa osaston johtaja sekä osaston apulaisjohtaja. Osastolla voi olla jäsenenä hovioikeudenlaamanni, hovioikeudenneuvoksia ja asessoreita sekä esittelijöinä hovioikeuden esittelijöitä ja käräjänotaari. Lisäksi osastolla on notaareita, erityissihteereitä ja lainkäyttösihteereitä.

Hovioikeuden presidentti toimii istunnon puheenjohtajana osallistuessaan lainkäyttöasian ratkaisemiseen, ellei hän määrää toisin.

Hovioikeuden presidentti ja hovioikeuden hallinto

Hovioikeuden presidentti johtaa hallintoa. Hän ratkaisee ne hovioikeudelle kuuluvat hallintoasiat, joita ei ole säädetty tai määrätty hovioikeuden muun virkamiehen ratkaistavaksi.

Hovioikeudessa on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii hovioikeuden presidentti ja jäsenenä ovat osaston johtajat, osaston apulaisjohtajat ja kansliapäällikkö. Johtoryhmä toimii presidentin apuna hovioikeuden toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä.

Hovioikeuden työjärjestyksen mukaan hovioikeuden hallinnosta huolehtii kansliapäällikkö. Hallintoasioissa hovioikeuden presidenttiä ja kansliapäällikköä avustavat hallintosihteeri, johdon sihteeri, kaksi talous- ja henkilöstösihteeriä sekä taloussihteeri. Informaatikon tehtävänä on vastata hovioikeuden sisäisestä tietopalvelusta. Kirjaamon henkilökunta huolehtii kirjaajan johdolla asiakirjahallinnosta, arkistoinnista sekä asiakaspalvelusta. Virastomestarien pääasiallisena tehtävänä on huolehtia pääkäsitelyjen turvallisuudesta.

7. Toimintakertomuksen hyväksyminen

Hyväksyn edellä olevan Turun hovioikeuden toimintakertomuksen vuodelta 2022.

Turun hovioikeudessa 15.9.2023

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials 'P.M.' followed by a dot.

Hovioikeuden presidentti

Pekka Määttä